

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-11-29
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 23664-12
 Enhet 17

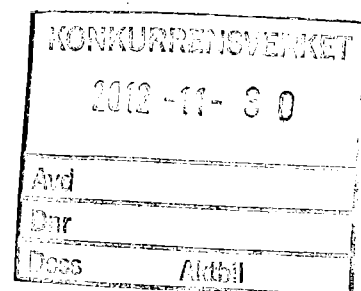
SÖKANDE

Sundsvalls Mätcenter AB, 556622-7483
 Terminalvägen 16
 861 36 Timrå

Ombud: Advokat Madeleine Sifvert
 Advokatfirman Nova AB
 Linnégatan 18
 114 47 Stockholm

MOTPART

Stockholms Stad, Exploateringsnämnden
 Box 8311
 104 20 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om ingripande enligt LOU och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 300471

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Stockholms stad genom Exploateringsnämnden (staden) genomför en upphandling av konsultuppdrag, NDS K-141-12 Byggledare mät Norra Djurgårdsstaden. Upphandlingen sker genom öppet förfarande. Av tilldelningsbeslut daterat den 1 november 2012 framgår att staden avser att teckna kontrakt med en annan leverantör än Sundsvalls Mätcenter AB.

Sundsvalls Mätcenter AB (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. I upphandlingsförfarandet har anbud inkommit från ett flertal anbudsgivare. Anbudens giltighetstid löpte emellertid ut före tilldelningsbeslutet. Någon förlängning av anbudstiden har inte begärts. Vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet förelåg således inte några giltiga anbud. Stadens tilldelning strider därmed mot LOU. Staden har även tillämpat en utvärderingsmodell som innefattar betygsättning med utgångspunkt från intervjuer. Även utvärderingsmodellen och genomförandet av densamma strider mot LOU. Bolaget har lidit skada eftersom brotten mot LOU inverkat negativt på deras möjlighet att lämna ett konkurrenskraftigt anbud och de riskerar att gå miste om intäkter.

Av upphandlingsföreskrifterna i förfrågningsunderlaget framgår hur länge anbuden ska vara giltiga. Det framgår att anbudsgivaren är bunden av sitt anbud i 60 dagar från sista dagen för mottagande av anbud. Av stadens inbjudningsbrev framgår att anbud ska lämnas enligt anvisning senast den 27 augusti 2012. Sammanfattningsvis är anbuden i upphandlingen giltiga till och med den 26 oktober 2012. Genom tilldelningsbeslutet som är daterat den 1 november 2012, men som skickades ut per post den 5 november 2012, förelåg således inga giltiga anbud. En upphandlande myndighet kan inte anta anbud vars giltighetstid har löpt ut och inte förlängts. När den

ursprungliga giltighetstiden löpt ut före tilldelningsbeslutet som i detta fall, gäller enligt praxis att upphandlingen ska göras om.

Även stadens utvärderingsmodell i form av intervjuer strider mot LOU och principen om transparens. Det går inte av förfrågningsunderlaget att närmare utläsa hur intervjutillfället kommer att gå till eller vad som kommer att tillmätas betydelse. Ett sådant förfarande öppnar för subjektiva bedömningar och bolaget har begärt ut underlag för utvärdering av intervjuerna utan att ha erhållit någon dokumentation från staden. Bolaget vill utveckla sin talan i denna del såvida inte förvaltningsrätten finner att upphandlingen ska göras om. Staden har även skickat ut underrättelsen om tilldelningsbeslut per post den 5 november 2012, beslutet är således felaktigt daterat den 1 november 2012. En avtalsspärr råder vid dessa förhållanden i femton dagar.

Staden medger bolagets yrkande om att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande. Anbudstiden löpte ut före tidpunkten för tilldelningsbeslutet och det fanns således inga giltiga anbud när tilldelningsbeslutet meddelades. Staden vitsordar vad bolaget anfört om tider för anbudens giltighet och tilldelningsbeslut. Anbudens giltighet gick således ut den 26 oktober 2012. Tilldelningsbeslutet är daterat den 1 november 2012 men skickades ut per post den 5 november 2012. Det stämmer således att det inte fanns några giltiga anbud när tilldelningsbeslutet fattades. Staden har heller inte försökt att förlänga anbudstiden. När det gäller konsekvenserna av detta finns inte stöd för mindre ingripande åtgärder i praxis än att upphandlingen görs om.

Staden delar dock inte bolagets uppfattning om att det i förfrågningsunderlaget skulle finnas bristande transparens om vad som har betydelse vid utvärdering genom intervjuer. Detta har emellertid ingen betydelse eftersom upphandlingen ändå måste göras om.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I 9 kap. 11 § LOU stadgas att en upphandlande myndighet i förfrågningsunderlaget ska ange den tid som en anbudsgivare ska vara bunden av sitt anbud. Vid öppet förfarande ska det anges i annonsen. I andra stycket anges att en anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren har fått underrättelse enligt 9 § första stycket eller upplysningar enligt 10 §.

Förvaltningsrättens bedömning

Första frågan förvaltningsrätten har att ta ställning till är om anbudens giltighet gått ut vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet. Av utredningen i målet framgår bl.a. följande.

I de administrativa föreskrifterna under rubriken *AUB. 33 Anbudens giltighet* anges följande;

”Anbudsgivare är bunden av sitt anbud i 60 dagar från den sista dagen för mottagande av anbud.

I händelse av överprövning av upphandlingen äger beställaren rätt att förlänga giltighetstiden fram till dess att upphandlingen kunnat avslutas [...].”

I inbjudan till upphandlingen hänvisas till förfrågningsunderlaget för utförande och avgivande av anbud samt anges att;

”Anbud lämnas enligt anvisning i AUB. 34 senast 2012-08-27.”

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar förvaltningsrätten att anbudens giltighetstid löpte ut den 26 oktober 2012. Vid tilldelningsbeslutet som är daterat den 1 november 2012, men som oemotsagt sänds per post till anbudsgivarna den 5 november 2012, förelåg således inga giltiga anbud.

Nästa fråga förvaltningsrätten har att ta ställning till är om anbudens ogiltighet föranleder ingripande enligt LOU, och om i så fall upphandlingen ska rättas eller göras om.

Av målet framkommer att staden inte gått ut med en förfrågan till anbudsgivarna angående en förlängning av anbudens giltighetstid.

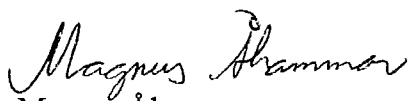
Hur länge en anbudsgivare ska vara bunden av sitt anbud är en omständighet som kan inverka på hur anbudsgivare väljer att utforma sina anbud. Att ange hur länge anbudet ska vara bindande är vidare nödvändigt för att upphandlingen ska fungera på ett rationellt sätt. I förarbetena (prop. 2006/07:128 s. 381) anges att om leverantörerna inte är bundna av sina anbud måste upphandlingen kanske göras om ifall en överprövning leder till bedömningen att fel leverantör tilldelats kontaktet. Bestämmelsen i 9 kap. 11 § LOU är således ett försök att undkomma de olägenheter som kan uppstå om anbudsgivarna inte är bundna av sina anbud. Enligt förvaltningsrättens mening strider det således mot LOU att anta anbud om giltighetstiden för dem har gått ut.

I praxis framgår vidare att om giltighetstiden för anbudet har gått ut före tilldelningsbeslutet och en förlängning av giltighetstiden inte skett, så ska upphandlingen göras om (se Kammarrätten i Stockholm mål nr 1701-09 och Kammarrätten i Göteborg mål nummer 6802-04).

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det förelegat hinder för staden att meddela ett tilldelningsbeslut och utse en vinnande leverantör då det vid tidpunkten inte förelåg några giltiga anbud. Då ett tilldelningsbeslut ändå har meddelats har det skett i strid med LOU. Bolaget har därigenom lidit eller riskerat att lida skada. Förvaltningsrätten bedömer att någon annan åtgärd än att upphandlingen ska göras om inte kan komma ifråga. Upphandlingen ska således göras om och bolagets ansökan om överprövning bifallas.

Vid denna utgång saknas skäl att pröva bolagets övriga invändningar i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3109/1A LOU.

Magnus Åhammar

Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Charlotte Rimmerfeldt.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU